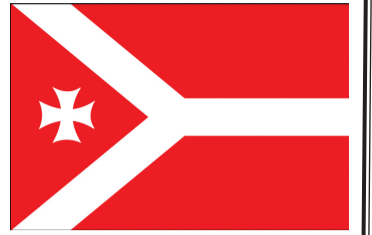

ხვად, 22 მარტს, ჩვენს მუნიციპალიტეტს იხრევიდან ქალაქ წამლას დელეგაციის ესტუმრება. დეგემილია მემონანდუმის გაფორმება ხაშურისა და წამლას დამეგობრების შესახებ.

ხაშურის მთაშუა

№11 (42)

21 მარტი, ორშაბათი, 2016 წელი

ადმოჩინეთ რამლა

თუ გსურთ ნახოთ სიძველისა და საიხლის საოცარი შერწყმა, თუ გსურთ, თვითონ იგრძნოთ ის განუმეორებელი სიტუაცია, რომელსაც მთელი ქალაქი და მისი მაცხოვრებლები ასხივებენ,

ამისთვის ყოველწლიურად მილიონობით შეკელი იხარჯება და მილიონობით შეკელის ინვესტირება ხდება. ქალაქის ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება, კულტურული პარკებისა და სკვერების გაშენება, საზოგადოებრივი შენობების მოდე-

თქვენ აუცილებლად უნდა ნახოთ ქალაქი რამლა, რომელიც მსოფლიოს 55 ქვეყნიდან ჩამოსული ემიგრანტებითაა დასახლებული. ჩვენს ქალაქში 80 ათასი კაცი ცხოვრობს და ესაა მაგალითი როგორ შეიძლება ჰარმონიულად იცხოვრონ ებრაელებმა და არაბებმა ერთად. უძველესი და დიადი ისტორია რამლას ძალიან მიმზიდველს ხდის ტურისტებისთვის. ისტორიული ძეგლების მრავალფეროვნება, შესანიშნავი სასტუმროები თუ რესტორნები მუდამ მზად არიან ნებისმიერი რანგის სტუმარს უმასპინძლონ. უკანასკნელ წლებში რამლა ოლქის ნამდვილ დედაქალაქად და ისრაელის გულად იქცა, ქალაქის ყოველწლიური განახლება-გალამაზება კი მუდმივი პროცესია. იქმნება ათასობით სამუშაო ადგილი, შენდება თანამედროვე სამრეწველო ობიექტები. ქალაქის მუნიციპალიტეტი ყველაფერს აკეთებს მისი მოსახლეობის ეკონომიკური კეთილდღეობისათვის, მათი მომსახურების დონის ამაღლებისთვის.

რნიზება, ახალი საცხოვრებელი კვარტლების აშენება, განათლების ხარისხის ამაღლება, ათასობით სტუდენტის მხარდაჭერა, ეს მუნიციპალიტეტის ყოველდღიური საზრუნავია. ჩვენ ვამაყობთ, რომ ბევრი შედეგით და გვჯერა, უფრო მეტის გაკეთება შეგვიძლია ქალაქისათვის. ჩვენ გვიყვარს ჩვენი ქალაქი, გვჯერა მისი საუკეთესო მომავლის და დარწმუნებულნი ვართ, ხვალ ის უფრო ლამაზი და მიმზიდველი გახდება. ამიტომაც სიყვარულით გიწვევთ ყველას ჩვენს ქალაქში, ადმოჩინეთ რამლა, დატკბით სიძველეებით და მიიღეთ საუკეთესო მომსახურება. გარწმუნებთ, მისი შარმით სამუდამოდ მოხიბლულნი დარჩებით.

სიყვარულით, ყოველთვის თქვენი **იოელ ლავი**, ქალაქის მერი

(გამოყენებულია რამლის მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ვებგვერდის მასალა)

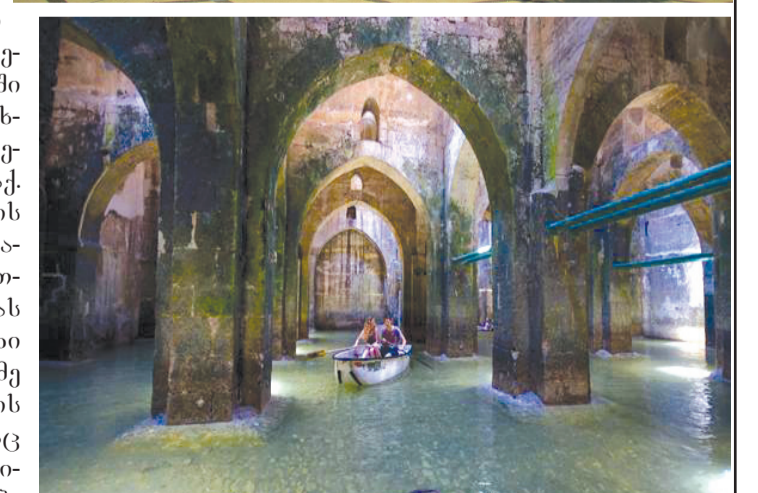

ქალაქი, რომელსაც საუკუნეების ისტორია აქვს

ქალაქი რამლა ისრაელში, თელავის ადმოსავლეთით, 24კმ-ში მდებარეობს. ქალაქის დასახლება წარმოიშვა არაბული სიტყვისაგან და ნიშნავს სილას. 716 წელს ქალაქს საფუძველი ჩაუყარა ხალიფა მუსლიმმა, რომელსაც სურდა, რომ რამლა გამხდარიყო პალესტინის დედაქალაქი, მეზობლად მდებარე ქალაქ ლიდის მაგივრად. მისი მმართველობის დროს აშენდა ციხესიმაგრის კედლები, ბაზარი და დიდი მეჩეთი. ამ ნაგებობებს შორის დღემდე შემორჩენილია 27 მეტრიანი მინარეთი „თეთრი კოშკი“, რომლის მშენებლობაც დაასრულა

მე-13 საუკუნეში ბეი ბარსმა. მუსლიმური ტრადიციის თანახმად, თეთრ მეჩეთში დამარხულია წინასწარმეტყველი მუჰამედის 40 თანამოაზრე. ორი საუკუნის შემდეგ ისტორიკოსი ალ-მუქადასი ასე აღწერს მეჩეთის მშენებლობას: „რამლას მთავარი მეჩეთი განლაგებულია ბაზარზე. ის უფრო ლამაზი და მოხდენილია, ვიდრე დამასკოში „ომეიადოვის“ მეჩეთი. მთელ ისლამში არ არის უფრო დახვეწილი სამლოცველო ნიშა, ვიდრე აქ. მისი კათედრა არის ყველაზე შესანიშნავი იერუსალიმის კათედრის შემდეგ. მას ასევე ძალიან ლამაზი მინარეთი აქვს. მე მოვისმინე ჩემი ბიძის მონაყოლი, როდესაც ხალიფამ გადაწყვიტა მეჩეთის მშენებლობა, მას შეატყობინეს, რომ ქრისტიანებს ქვიშაში ჩამარხული აქვთ თეთრი მარმარილოს სვეტები, რომლებიც მათ მოამზადეს ეკლესიის ასაშენებლად. ხალიფამ მოსთხოვა ქრისტიანებს ეჩვენებინათ მისთვის დამალული სვეტები. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ის დაუნგრევდა წმინდა გიორგის სახელობის მართლმადიდებლურ ეკლესიას და მის სვეტებს გამოიყენებდა მეჩეთის მშენებლობაში.

(დასასრული II გვერდზე)

(დასასრული)

შესაბამისად, მეჩეთის ძირითადი შენობა მოპირკეთებულია თეთრი მარმარილოთი, ძირითადი შენობის კარები გაკეთებულია კიპარისისა და კედრის ხისაგან, რომელსაც აქვს საოცრად ლამაზი ორნამენტები.

ჯვაროსნული ლაშქრობების დროს რამლა იყო მოწინავე ციხესიმაგრე ჯვაროსნებისათვის, სახელწოდებით – რამეს. მას ასევე შეცდომითაც ეძახდნენ არი მაფვის. იმაჟამად ასევე წარმოიშვა ფეოდალური „სენიორია“, ცენტრით რამლაში, რომელსაც მართავდა რაინდი იბელინების საგვარეულოდან. 1187 წელს ქალაქი დაიპყრო სალადინმა. ამ დროს მთლიანად განადგურდა ქალაქის დამცავი კედლები და დანგრეული კათოლიკური ეკლესიის ადგილას აშენდა მეჩეთი.

1229-1260 წლებში ქალაქის მმართველობის სადავეები ისევ იბელინთა საგვარეულოს ხელში აღმოჩნდა.

XIV საუკუნიდან რამლა ისევ ხდება მსხვილი სავაჭრო ცენტრი წარმატებული ებრაული სათვისტომოთი. აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ 1789 წელს რამლაში განლაგებული იყო ნაპოლეონ ბონაპარტის უმაღლესი მთავარსარდლობა. ოთახი სადაც გაჩერდა მომავალი იმპერატორი, შეგიძლიათ მოინახულოთ წმინდა ნიკოდინის და იოსების ფრანცისკანულ მონასტერში. ეს ადგილი ტურისტული ღირსშესანიშნაობებიდან ერთ-ერთია. ქალაქ რამლას მოსახლეობის რიცხვი და ეთნიკური მრავალფეროვნება სხვადასხვა დროს მკვეთრ ცვლევებებს განიცდიდა. ისრაელის სტატისტიკის ცენტრალური ბიუროს (ჩ შ) 2009 წლის მონაცემების მიხედვით, მოსახლეობის რაოდენობა 65 700 შეადგენს. აქედან, ეთნიკური მრავალფეროვნების მხრივ ქალაქში 80% ებრაელია და 20% არაბი (16% მუსლიმი არაბი და 4% ქრისტიანი არაბი). აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ 1068 წელს უდიდესმა მიწისძვრამ თითქმის განანადგურა ქალაქი, დაიღუპა 15 000-25 000 მცხოვრები. ქალაქი მიტოვებული იყო 4 წლის განმავლობაში და მას შემდეგ რამლას უწინდელი სტატუსი მრავალრიცხოვანი მოსახლეობისა აღარ დაუბრუნებია. სწრაფი ზრდა შეინიშნებოდა ასევე ბრიტანული მანდატის დროს მე-19 საუკუნის დასასრულს, 1945 წლისათვის 1200 მუსლიმს და 3300 ქრისტიან ოჯახს მიაღწია.

ქალაქი, ხომელსაც საუკუნეების ისტორია აქვს

რამლას სარკინიგზო სადგური, რომელიც 1891 წლის აპრილში ამოქმედდა, უზრუნველყოფს საათობრივ მომსახურებას თელ-ავივი-იერუსალიმის ხაზზე. სადგური მდებარეობს ქალაქის ჩრდილო აღმოსავლეთით, მისი ხელახლა გახსნა მოხდა 2003 წლის 12 აპრილს. ბენ გურის სახელობის აეროპორტიდან ახლოს აღმოჩნეთ უეცარ მარგალიტს, ქალაქ რამლას, რომელიც ძალიან ნაკლებადაა ცნობილი მასობრივი ტურიზმისათვის. იმათთვის ვინც მიფრინავს ბენ გურის აეროპორტიდან, შესაძლებლობა ეძლევათ შეიარონ ამ სიძველეებით სავსე ქალაქში და დაათვალიერონ. თქვენ ნამდვილად მოიხიბლებით მიწისქვეშა რეზერვუარებით, რომელიც აშენებულია 789 წელს ჩ. ად. 8 საუკუნეში, სადაც შეგიძლიათ დაიქირავოთ ნავი უფასოდ და იცურაოდ ქალაქის ქვეშ. ეს მა-

ქალაქში არის 31 სკოლა და 12 000 სტუდენტი. აქედან, 22 დაწვებითი სკოლაა, 7 700 მოსწავლეთ და ცხრა უმაღლესი სკოლა 3 800 სტუდენტით. რამლაში მოქმედებს ტექნიკური კოლეჯი. 2011 წელს მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება, რომ ქალაქში გახსნილიყო 2011-2012 სასწავლო წლის დასაწყისში ბარ-ილანის სახელობის უნივერსიტეტის ფილიალი. „ღია სახლი“ არის სკოლამდელი აღზრდის ცენტრი ებრაელი და არაბი ბავშვებისათვის. ცენტრი ასევე უძღვება სასწავლო პროგრამის ფარგლებს გარეთაც არსებულ პროგრამებს ებრაელი, ქრისტიანი და მუსლიმი ბავშვებისათვის.

რამლას სარკინიგზო სადგური, რომელიც 1891 წლის აპრილში ამოქმედდა, უზრუნველყოფს საათობრივ მომსახურებას თელ-ავივი-იერუსალიმის ხაზზე. სადგური მდებარეობს ქალაქის ჩრდილო აღმოსავლეთით, მისი ხელახლა გახსნა მოხდა 2003 წლის 12 აპრილს.

ბენ გურის სახელობის აეროპორტიდან ახლოს აღმოჩნეთ უეცარ მარგალიტს, ქალაქ რამლას, რომელიც ძალიან ნაკლებადაა ცნობილი მასობრივი ტურიზმისათვის. იმათთვის ვინც მიფრინავს ბენ გურის აეროპორტიდან, შესაძლებლობა ეძლევათ შეიარონ ამ სიძველეებით სავსე ქალაქში და დაათვალიერონ. თქვენ ნამდვილად მოიხიბლებით მიწისქვეშა რეზერვუარებით, რომელიც აშენებულია 789 წელს ჩ. ად. 8 საუკუნეში, სადაც შეგიძლიათ დაიქირავოთ ნავი უფასოდ და იცურაოდ ქალაქის ქვეშ. ეს მა-

სიური მიწისქვეშა რეზერვუარი აშენებულია ხალიფა ხარუნ-ალ რაშიდის მიერ. ჯვაროსნული ლაშქრობების დროს მიწისქვეშა ტბამ მიიღო სახელწოდება „წმინდა ელენა“. ნამდვილად მისტიკური მოგზაურობა გელით, იღუმალებით მოცულ თაღებში, თქვენს მალა ქალაქი კი ჩვეულ ცხოვრებას გააგრძელებს.

რას წერდა ადგილობრივი გაზეთი 6 ათეული წლის წინ

ბედნიერი ოჯახი

რიბკა და ისრაელ ჯანაშვილებს 12 შვილი ჰყავთ, მათ შორის, ათი ვაჟი და ორი ქალიშვილი, 12 შვილი! ყველა ჯანმრთელი, ბედნიერებისა და სიხარულის უშრეტო წყაროა ჯანაშვილების ოჯახში. გმირი დედა 51 წლისაა, ხოლო მისი მეუღლე ექვს ათეულ წელს ითვლის. ჩვენს შეკითხვაზე, თუ რომელი შვილი რამდენი წლისაა და რა შრომით საქმიანობას ეწევა, ისრაელმა ხალისით გასცა პასუხი, მხოლოდ ცდილობდა არ დაერღვია თანმიმდევრობა: უფროსი ვაჟი შალვა მეჩექმეა, მისი ნახელავი ლამაზია და გამძლე, წამოიზარდა თუ არა, მხარში ამოუდგა მამას, მისი მომდევნო რუბენი სტალინგრადის ერთ-ერთი ქარხნის ელექტრომონტიორია; ბინია თბილისში დასახლდა, იგი პროფესიით მეჩექმეა, მაღალკვალიფიციური მუშაა; მორდებს მუსიკის ნიჭი გამოჰყვა და შესანიშნავად უკრავს კლარნეტზე, როცა პროფესიის არჩევაზე მიდგა ჯერი, ორ უფროს მძას მიბამა დავითმა, მან მეჩექმეობა აირჩია. ახლა იგი ქუთაისში

ცხოვრობს და სრულყოფს თავის სპეციალობას, ითვალისწინებს მშობელთა სურვილებს, გემოვნებას, მოთხოვნილებას; ქალიშვილი ხავა გათხოვდა, ცალკე მოაწყო ოჯახი; საბჭოთა არმიის რიგებში იმყოფება სიმონი, დღესასწაულის წინა დღეებში მშობლებმა მას გაუზზავნეს ამანათი – ხილი, ჩურჩხელები. შიმამ შვიდწლელი დაამთავრა და დედას ეხმარება საოჯახო საქმეებში, სწავლობს ჭრაკერვას. სწავლაში სიბეჯითეს იჩენენ ვაზო და მიხა, ისინი წარმატებით სძლევენ პროგრამით გათვალისწინებულ მასალას; მიხა – ჯანაშვილების მეათე შვილია, გმირობის მომნიჭებელი, მათი მომდევნო ძმები მცირეწლოვანები არიან, რაფიელი ექვსი წლისაა, ხოლო არონი – ოთხის. ბედნიერ დედას რიბკას მკერდს უშვებებს „სახელოვანი დედის“ პირველი და მეორე ხარისხის ორდენები, გმირი დედის ოქროს ვარსკვლავი, მედლები. სახელმწიფოსაგან დახმარების სახით მას, როგორც მრავალშვილიან დედას, მიღებული აქვს რამდენიმე ათეული ათასი მანეთი. ე. ბლუაშვილი, „გაზეთი „გამარჯვების გზით“, 1958 წელი.

ომის და ამის შემდეგ ასეთი პროფესია – მეწარმეობაც იყო. ვის ჰქონდა ახლის ყიდვის (ან სად იყო) თავი. თითო ფეხსაცმელი ხუთჯერ და მეტჯერაც კერდებოდა. პოდა, იყო ერთი კეთილი მეწარმე აბრამი, სიკეთისთვის დაბადებული ებრაელი კაცი. კაცი კაფანდარა, ჭაღარა წვეროსანი, ტკბილად მოუბარი (ყველას მსგავსად დახეულ-დაგლეჯილი სამოსით), ხელგადაკოორილი და დახვეწილი თითებით. ძია აბრამს მხარზე მუდამ ჯვალოს ნაჭრის ჩანთა ჰქონდა გადაკიდებული, რომელიც ავსებული იყო ათასგვარი ხარახურით (დახეულ-დაგლეჯილი წადებით, ჩუსტებით, რეზინის, ტყავის, საბურავების ნაჭრებით, მახათებითა და სადგისებით, ნემსებითა და ძაფებით); მკლავი კი ყოველთვის პატარა კალათში ჰქონდა გაყრილი. თუ რამეს გაცვლიდა, იქ ინახავდა. ფული არავის ჰქონდა, ამიტომ დაკერებაში ვინ კვერცხს, ვინ მწვანის, ხახვს, ნიორს, ყველს აძლევდა. თუ ვისმეს ესეც არ ჰქონდა, ძია აბრამი ცრემლიანი თვალებით ეტყოდა ხოლმე: არაუშავს, შვილო, არ იდარდო, დღეს არ გეკნება, ხვალ მომეცი. თუ ვერ მომცემ, აბრამ ძიას გული და ხელები დაგენაცვლოს, ფეშქაშად მომირთმევიო. კვირაში ორ-სამჯერ შემოივლიდა ხოლმე ჩვენს უბანში ეს კეთილი კაცი. გადმოუხვევდა თუ არა ბორჯომის ქუჩიდან, თბილი, მთვალეან ხმით შემოსახებდა: დაგაკეროთ, შეგაკეროთ, გავცვალათ... ჩავიბარებ ძველ ჩუსტებს, წადებს, ქალამებს... ძველმანებს. ნუ

აჩქარდებით, შვილებო, ძია აბრამს არსად აგვიანდება, თქვენს სამსახურში ვდგავარო. აბრამ ძია, რატომღაც ჩემს სახლთან ჩამოხვდება, ჭიქა წყალს მოითხოვდა, ჩაარაკრავდა, გულს გაიგრილებდა, სპეტაკ წვერზე დაკოორილ ხელს ჩამოისმევდა და

მენადე აბრამი - სიკეთისთვის დაბადებული კაცი

მლოცავდა, იმდენ წელს იცოცხლე, შვილო, რამდენი წვეთიც ჩავარაკრავო. დღის ბოლომდე უბანში იყო, დაკეთებს იღებდა, ზოგჯერ იქვე აკერებდა, მერე გავსებული ჩანთით და კალათით ჩაქაჩით გაუყვებოდა სურამის გზას. კეთილი ებრაელი ყველას უყვარდა უბანში, ძაღლებიც კი არ ყვფდნენ, ეალერსებოდნენ და კულის ქიციანით მიაცილებდნენ სახლიდან სახლამდე. რ. სავანელი

აჩქარდებით, შვილებო, ძია აბრამს არსად აგვიანდება, თქვენს სამსახურში ვდგავარო. აბრამ ძია, რატომღაც ჩემს სახლთან ჩამოხვდება, ჭიქა წყალს მოითხოვდა, ჩაარაკრავდა, გულს გაიგრილებდა, სპეტაკ წვერზე დაკოორილ ხელს ჩამოისმევდა და

ლომდე უბანში იყო, დაკეთებს იღებდა, ზოგჯერ იქვე აკერებდა, მერე გავსებული ჩანთით და კალათით ჩაქაჩით გაუყვებოდა სურამის გზას. კეთილი ებრაელი ყველას უყვარდა უბანში, ძაღლებიც კი არ ყვფდნენ, ეალერსებოდნენ და კულის ქიციანით მიაცილებდნენ სახლიდან სახლამდე. რ. სავანელი

საქართველო და ისრაელი - ეს არის ორი უძველესი ბიბლიური ქვეყანა, რომელსაც აგერ უკვე 26 საუკუნეა ერთმანეთთან მეგობრობის და პატივისცემის, თანასწორი ურთიერთობების უიშვიათესი ტრადიციები გააჩნიათ.

ამ ორი ერის ურთიერთობა სწორედ რომ სამაგალითოა დღევანდელი აშლილი და აწეწილი მსოფლიოსათვის, მათ შორის წამყვანი და დიდი ერებისთვისაც.

„საქართველო – ეს არის თანამედროვეობის უდიდესი სასწაული, რომლის შედარებაც შეიძლება მხოლოდ ისრაელთან. ის არის არა მხოლოდ ძველი ცივილიზაცია. ის არის ცოცხალი ცივილიზაცია. შეხედეთ ათენსა და რომს. მათ წარსულს არავითარი კავშირი არა აქვს მათ თანამედროვეობასთან, საქართველოში კი ყველაფერი ძველი აგრძელებს სიცოცხლეს დღევანდელობაში“ – წერს თანამედროვე ცნობილი ებრაელი მეცნიერი და თეოლოგი ავიგლორ ესკინი.

ისრაელი ჩვენთვის სამაგალითოა იმიტაც, ამ უძველესმა ერმა როგორ სწრაფად შეძლო მოდერნიზება და მოწინავეთა რიგებში ჩადგომა. თანამედროვე ისრაელის სახელმწიფო იშვა 1948 წელს, როცა გაეროს დადგენილებით მათ გამოეყოთ 14 ათასი კვ. კმ. ფართობი ყოფილი პალესტინის ტერიტორიიდან (ისრაელის სახელმწიფოს შექმნაში ლომის წილი მიუძღვის იოსებ სტალინს, რომელმაც დასავლეთის წინააღმდეგობის მიუხედავად შეძლო თავისი გაეტანა და სოლიდით ჩაუსვა არაბებს ეს პატარა ქვეყანა).

სულ რაღაც 68 წლის განმავლობაში ისრაელი პაწაწინა სახელმწიფოდან სიონისტური ეროვნული იდეოლოგიის სიძლიერის და ხალხის, ერის მონდომების წყალობით, გადაიქცა ქვეყნად, რომლის მოსახლეობა (6 მილიონზე მეტი) რვაჯერ აღემატება 1948 წელს არსებულ რაოდენობას, გადაიქცა უძლიერეს ქვეყნად, რომელიც დომინირებს არა მარტო ახლო აღმოსავლეთში, არამედ რომელსაც ძალზე დიდი გავლენა აქვს მთელს მსოფლიოში, რამეთუ მსოფლიო ფინანსების 75%-ს ებრაელები ფლობენ.

ამჟამად ისრაელს ახლო აღმოსავლეთში წამყვანი პოზიცია უკავია ეკონომიკურ, სამხედრო, ტექნოლოგიურ და კულტურულ სფეროში. ისრაელი ფაქტობრივად უდაბნო, ხრიოკი ადგილი იყო, ქვიშიანი და მტვრიანი, მიწა გემებით ჩამოჰქონდათ, წყალს ყიდულობდ-

ნებელია: იერუსალიმი, მისი შემოგარენი და თითქმის ყველა მიმდებარე ადგილი კლდოვანია, ქვიშიანი და მაინც სოფლის მეურნეობის პროდუქტების საოცარი სიუხვეა მოსავალი 2-ჯერ მოჰყავთ და ხრიოკზე სიცოცხლეს ქმნიან მოწინავე ტექნოლოგიების („ჰაი-ტექნი“) წყალობით.

მაშინ, როცა ისრაელში, ფაქტობრივად, წყალი არ არის (ამასვე ადასტურებს ისრაელის 92 წლის პრეზიდენტი შიმონ პერესი, რომელმაც კიევში გამოსვლისას თქვა, რომ „წყალს ჩვეულებრივად პოულობენ, არ მოიპოვებენ ჩვენ კი მისი მოპოვება დაიწყო, მერე კი წყლის გამტკნარებაც ვისწავლეთ“) ცხელი წყალი ყველას აქვს. მზის ბატარეები ცვლის ჰიდროელექტროსადგურებს და ატომურ ელექტროსადგურებს. საფხულოთ 4 თვიანი გვალვაა და მაინც სარწყავი მიწების წყალობით, ყველაფერი ყვავის. მთებში მიწის ქვეშ ტბებია, საიდანაც წყალი უდაბნოში მოჰყავთ. წვიმის წყალსაც კი არ ჰკარგავენ – რეზერვუარებში აგროვებენ. ყოველი ხის, ყოველი ყვავილის ახლოს სარწყავი მიწია გაყვანილი. ეს არის წვეთოვანი რწყვის მეთო-

ისრაელის გახვეთილები საქართველოსათვის

დი, რომელსაც ისრაელში დიდი ხანია იყენებენ. იგი მცენარეს, ხეს იმდენ წყალს აწვდის, რამდენიც ესაჭიროება, რათა წალკოტში არათუ გამხმარი, არამედ უწყლობისაგან შეყვითლებული ფოთლიც არსად გაეროს. ისრაელში სოფლის მეურნეობის ერთი მუშაკი ქვეყნის 82 მოქალაქეს უზრუნველყოფს პროდუქტებით. რუსეთში ერთი ძროხის წველადობა წელიწადში 3 ათას ლიტრს შეადგენს, ისრაელში კი 10 ათას ლიტრს.

მშენებლობა, ფართო საყოფაცხოვრებო ინდუსტრია, მსოფლიოში ერთ-ერთი საუკეთესო საოპერაციო მედიცინა, მრავალპროფილიანი უმაღლესი განათლება, კომპიუტერიზებული საბანკო და მოსახლეობის სერვისის სხვა სახეობანი ისრაელის ეკონომიკის ბირთვს შეადგენს. განსაკუთრებით აღსანიშნავია აქ „ჰაი-ტექნი“ (მაღალი ტექნოლოგიების) სფერო, რომელშიც ისრაელი ასევე მსოფლიო ერთ-ერთი ლიდერია. „ჰაი-ტექნი“-ის საწარმოთა ხვედრითი წილი ისრაელის ექსპორტში 80%-მდეა (30 მილიარდ დოლარამდე). არმიაში გაწვეული ახალგაზრდები ცდილობენ იმსახურონ სრულიად საარმიო კომპიუტერულ ცენტრ „ამირან“-ში, რომლის კურსდამთავრებულების თვითი ხელფასი 7 ათასი დოლარია და 4-ჯერ აღემატება საშუალო სასტარტო ხელფასს და მაინც ისრაელში არ ჰყოფიან 5 ათასზე მეტი სპეციალისტი „ჰაი-ტექნი“-ის სფეროში.

ისრაელში თავდაცვა იდეოლოგიურად უმაღლეს დონეზეა აყვანილი. ისრაელს აქვს ატომური და წყალბადის ბომბი, უმაღლესი სიზუსტის რაკეტები, რომლებიც მტრის რაკეტებს ჰაერში ანადგურებენ, ჰყავს უძლიერესი დაზვერვის სამსახური „მოსადი“. ქვეყნის თავდაცვა არა მარტო კაცების არამედ ქალების მოვალეობაცაა. არმიაში ყველა მსახურობს. არც ერთი თავმოყვარე გოგონა არ გაივლის იმ ბიჭის გვერდით, ვინც ჯარში ნამყოფი არაა.

„ჩვენ არც ხალხი გვყავდა და არც იარაღი გვქონდა, – ამბობს შიმონ პერესი, არც გენერლები გვყავდა და არც საბრძოლო გამოცდილება გვქონდა. რა უნდა გვექნა? – ორი რამ: პირველი – ადამიანები უნდა გამხდარიყვნენ მამაცები და უშიშარნი. მათ უნდა გაეგოთ, რომ ჩვენ არჩევანი არა გვაქვს. ჩვენ მხოლოდ უნდა გავიმარჯოთ. ჩვენ ერთხელაც რომ დავმარცხდეთ, მორჩა. მეორე, იქიდან გამომდინარე, რომ ჩვენ იარაღი არ გვქონდა, მისი წარმოება დაიწყო, განვავითარეთ – სექტორი, რომელიც მუშაობდა არმიაზე, რადგან ვიყავით მარტო და თანაც მტრულ გარემოში, სწორედ ამის წყალობით გაიმარჯვა ისრაელმა ყველა ომში არაბთა წინააღმდეგ და ტერიტორია 5 – ჯერ გააფართოვა.

პერესის აზრით პოტენციური ადამიანებს დიდი აქვთ, მაგრამ ისინი ცოცხალი ზარმაცები არიან. თუ რაიმეს მიღწევა გინდათ, უნდა ბევრი იმუშაოთ, ციდან არაფერი ცვივა. ჩვენ, ისრაელში ძალიან ბევრს ვმუშაობდით. რა არის ამაში ცუდი . . . უნდა გააყვეთ მეცნიერებას, რომელსაც არა აქვს საზღვარი, შეზღუდვა და რეფლექსები. წარსული იცოდეთ, რათა წარსულის შეცდომები არ გაიმეოროთ . . . იცნებეთ რაღაც ძალიან დიდზე, რაც უფრო დიდ იქნება თქვენი ოცნება, მით უფრო დიდს მიადწევთ . . . დაიანგარიშეთ თქვენს ტეინში მიღწევები და ოცნებები . . . თუ თქვენი ოცნებები უფრო მეტია, ვიდრე თქვენი მიღწევები, ეს ნიშნავს რომ თქვენ ახალგაზრდა ხართ“.

ცალკე აღნიშვნის ღირსია „ქართველი ებრაელის ფენომენი“. ასეთი რამ სხვა ერმა არ იცის. ჯერაც არავის გაუგონია „ქართველი სომეხი“, „ქართველი რუსი“, „ქართველი აზერბაიჯანელი“ და ა.შ. ქართველ ებრაელთა ფენომენის ერთ-ერთ კონკრეტულ გამოვლენას წარმოადგენს ის ფაქტი, რომ ქართულ მიწაზე 26 საუკუნეობანი ცხოვრების მანძილზე „არსად არ თქმულა და არ გაგონილა, რომ ოდესმე ქართველ ურიას საქართველოსთვის ელაღატნოს და რაიმე ცნობები სხვა სახელმწიფო მტრეთათვის გარდაეცათ, თუმცა ამის შემთხვევა მათ ხშირად მიეცემოდათ“ (ზაქარია ჭიჭინაძე).

„ეს მოხდა რომში – წერს აბონ ციციაშვილი თავის 800 გვერდიან წიგნში „ებრაელები და საქართველო“. ქართველებს მაღაზიაში შემთხვევით კაოლინის თიხის ძალზე ძვირადღირებული ნივთი გაუტყდათ. მაღაზიის კარი იმწამსვე დაიკეტა. მეპატრონემ ქართველებს ნივთის საფასურის ანაზღაურება მოსთხოვა. მათ საკმარისი თანხა არ აღმოაჩნდათ. იქვე შემთხვევით მყოფმა უცნობმა ყური მოჰკრა ქართულ საუბარს, იხმო მეპატრონე. „რამდენია გადასახადი“ – ჰკითხა. 3800 დოლარით უპასუხა მეპატრონემ. უცნობმა ეს თანხა გადაუთვალა, შემდეგ მოუბრუნდა ქართველებს და ქართულად უთხრა: თქვენი ჭირიც წაუღიაო, ძმებო, თან აღნიშნა თბილისში დაბადებული ქართველი ებრაელი ვარო, არც გვარი უთხრა, არც სახელი და სიყვარულით გამოემშვიდობა“.

ქართველმა ებრაელებმა ისრაელში დადგეს შოთა რუსთაველის ძეგლი და მისი ქუჩა (ასევე თბილისის მოედანი) გააკეთებინეს მთავრობას იერუსალიმში, ლაპარაკობენ, მღერიან და ტირიან ქართულად, ცეკვავენ ქართულად, ზრდიან ქართული ტრადიციებით. „ერთადერთი ერი - სტუმარი, – წერს აბონ ციციაშვილი, რომელმაც საუკუნეები იცხოვრა საქართველოს ტერიტორიაზე თავისი უბედური ბედის გამო და რომელსაც არასოდეს არ უთქმას, ეს მიწა ჩემია, ან განსაკუთრებული უფლებები (მაგ: ავტონომია) მომეცით, ებრაელი ერია. როდესაც მის სამშობლოსაც გაუღიმა ბედმა, აიკრა გულა-ნაბადი, მაღლობა გადაუხადა ქართველ ხალხს გაწვეული თანადგომისთვის, ერთ ჭერ-ქვეშ ცხოვრებისათვის და წავიდა. სხვები? ამაზე არც ფიქრობენ“.

ნენ, მაგრამ შრომის შედეგად ეს ადგილი აყვავებულ ბაღნარად აქციეს.

მეტად საყურადღებოა ისრაელის გამოცდილება მრეწველობის განვითარების საქმეში. ისრაელს არც საკუთარი ბუნებრივი რესურსები გააჩნდა, არც მრეწველობის განვითარების საბაზო დარგები. გეოპოლიტიკური და სამხედრო სირთულეების გამო მას არ შეეძლო გაეტარებინა ინდუსტრიალიზაციის პოლიტიკა ევროპის და ჩრდილო ამერიკის მოდელების მიხედვით. ისრაელის ყოფილი პრეზიდენტი ეიზერ ვაიცმანი მიუთუთებდა, რომ „ჩვენ, ისრაელმა ფული და კაპიტალი ჩავდეთ ადამიანთა ტვინებში (ანუ განათლების სფეროში) იმიტომ რომ სხვა არაფერი რესურსი არ გავაჩნდა“-ო.

ისრაელი გარშემორტყმულია მისდამი მტრულად განწყობილი 20-ზე მეტი ქვეყნით, რომლებმაც ამ 68 წლის განმავლობაში 7 ომი გააჩაღეს ისრაელის წინააღმდეგ, მაგრამ ყველა წააგეს. საკუთარი უშიშროების უზრუნველყოფის აუცილებლობა ისრაელს აიძულებს, როგორც ეროვნული პროდუქტის, ისე შრომისუნარიანი მოსახლეობის ყველაზე ახალგაზრდული და შემდეგ ნაწილით მოახდინოს თავდაცვის უზრუნველყოფა. ქვეყნის ერთობლივი ეროვნული პროდუქტის შემოსავლებიდან 10-15 % თავდაცვის ფონდს ხმარდება. ეს დასავლეთის უმრავლესი ქვეყნებისათვის 3-5 %-ია (სომხეთისათვის 9%-ია, საქართველოსთვის 6%).

68 წლის მანძილზე ისრაელმა მსოფლიოს 120 ქვეყნიდან ჩამოსული 5 მილიონამდე ადამიანი (მათ შორის სსრ კავშირიდან ჩასული 1,5 მილიონი ებრაელი) მიიღო.

საკუთარი ქვეყნის უზომოდ მოყვარულ და საქმიან ებრაელებს მცხუნვარე მზის ქვეშ გაჰყავდათ გზები, აგებდნენ ხიდებს, სანაპიროებს, პორტებს, ქარხნებს, საცხოვრებელ ბინებს, აშენებდნენ პლანტაციებს. სწორედ ამგვარმა თავჩაუხრელმა შრომამ აქცია ისრაელი აგრარული ქვეყნიდან სამრეწველო წარმოების და სამეცნიერო აზრის განვითარებულ სახელმწიფოდ, რომელსაც გააჩნია მაღალი ტექნოლოგიების ინდუსტრია, აგრეთვე თანამედროვე კვების მრეწველობა და ალმასების დამუშავების ერთ-ერთი მსოფლიო ცენტრი. ისრაელის ხვედრითი წილად მოდის მსოფლიო საიუველირო ალმასების წარმოების 40%. შედარებისთვის – რუსეთში ალმასების დამუშავების მრეწველობაში დასაქმებულია 2-ჯერ მეტი ადამიანი, ვიდრე ისრაელში, სასაქონლო პროდუქტია კი იწარმოება 6-8 ჯერ ნაკლები, ვიდრე ისრაელში.

ისრაელის სოფლის მეურნეობა გამოირჩევა მაღალი ინტენსიურობით, მოწინავე აგრონომიით და მელიორაციით. პირდაპირ გამო-

ეპრალობა - სურამში

ხაშურის რაიონის მოსახლეობა, როგორც გასულ საუკუნეებში, ასევე დღესაც, ძირითადად მხოლოდ ქართველი ეთნოსი იყო და არის წარმოდგენილი, მაგრამ მის გვერდით სხვა-დასხვა დროიდან ცხოვრობდნენ სხვა ეთნოსის წარმომადგენლებიც: კერძოდ, ებრაელები და სომხები. ებრაელები აქ შორეული წარსულიდან სახლობენ. ისინი ძირითადად სურამსა და ალში ცხოვრობდნენ. გვიან, XIX ს-ში ძალზე მცირე რაოდენობით გვხვდება ხაშურშიც. რაიონში ებრაელთა ცხოვრების კვალი მარტო წერილობით წყაროებსა და დოკუმენტებში არ დასტურდება. გვხვდება ტოპონიმებიც, რომელიც ამ ეთნოსს უკავშირდება. ასე მაგალითად, სოფ. ალში არის ადგილი „ნაურიალები“, რაც იმაზე მიგვანიშნებს, რომ აქ ებრაელებს უცხოვრიათ. ალში ებრაელები დასტურდებიან ქუცნა ამირეჯიბის სიგელშიც (XVს). ქუცნამ ახლად აღდგენილ ულუმბის მონასტერს შესწირა „როი კვალი შიგ ალში ნასიდი ურიები“.

ალში ებრაელობა XVIII ს-იც გვხვდება. ამაზე საუბრობს ვახუშტი ბატონიშვილი: „... არს ალის - წყალხედ, დასავლით, კიდესა ზედა, ალი, ქალაქი მცირე, მსახლობელი არიან სომეხნი და ურიანი, მცირედ ქართველნი“ (ვახუშტი, გვ 377).

ალში ებრაელობა XIX საუკუნიდან აღარ ჩანს, რისი მიზეზიც უნდა იყოს ამ მხარეში ფართოდ გავრცელებული ლეკიანობა. ებრაელობა ქართველ მოსახლეობასთან ერთად აიყარა და შედარებით უსაფრთხო ადგილს შეაფარა თავი.

რაც შეეხება სურამს, აქ ებრაული მოსახლეობა დღევანდლამდე სახლობს. იგივე ვახუშტი ბატონიშვილი სურამის ეთნიკურ შემადგენლობაზე წერს: „... არს სურამი, მცირე ქალაქი, მოსახლენ არიან ქართველნი, სომეხნი, ურიანი (იქვე).“

1728 წლის თბილისის ვილაიეთის დიდ დავთრში სურამში ცალკეა აღწერილი ებრაელთა დასახლება. ამ დროს სურამში 46 ებრაული ოჯახია დაფიქსირებული. მათ ისეთივე გადასახადები აქვთ შეწერილი ოსმალთა სასარგებლოდ, როგორც აქ მოსახლე ქართველებს. გადასახადის მთლიან ღირებულებას 5000 ახნა შეადგენდა (გვ. 264-265). აღწერილი, მათი სამეურნეო ყოფაც კარგად ჩანს.

ქართლ-კახეთის მოსახლეობა, 1770 წლის აღწერის მიხედვით, „არს ქალაქი

სურამი და ამასა შინა მკვიდრობენ მართლმადიდებელი ქართველნი, სომეხნი და ურიანი, 200 კომლი“ (ქსი, II, გვ.420).

სურამში ქართველების გვერდით საუკუნეების მანძილზე ცხოვრობდნენ ფინიკელები და პაპისმდებარელები, გაგულაშვილები და ბათინაშვილები, ჯანაშვილები და ალელიშვილები, ბატონაშვილები და ბინიაშვილები, ყაზარაშვილები და კოკიაშვილები, მანაშერაშვილები და ტოპიაშვილები, არონაშვილები და მალაღაშვილები...

სურამში მცხოვრები ებრაელები, სოციალური და სამართლებრივი თვალსაზრისით, გათანაბრებული იყვნენ ქართველებთან, სომეხებთან. აღსანიშნავია მათი სამართლებრივი მდგომარეობა, რომელიც დაფიქსირებული იყო ებრაულ სამართალზე, რაც მნიშვნელოვან მომენტად უნდა მივიჩნიოთ. კუთვნილების თვალსაზრისით, ებრაელობა იყოფოდა სამეფო-სადედო-ფლოდ, საეკლესიო - სამონასტროდ და სათავადაზნაუროდ. ისინი უმთავრესად აღებმცემებას ეწეოდნენ, რა თქმა უნდა მიწათმოქმედებასაც მისდევდნენ, ევენახს, ხილს აშენებდნენ, მოჰყავდათ მარცვლეული.

იყო შემთხვევები, როცა ებრაელობა „ქართველებოდა“, ე.ი. ქრისტიანდებოდა... ამის დასტური უნდა იყოს რეგიონში გავრცელებული გვარ-სახელი ურიადმყოფელი. XX საუკუნის 70-80-იან წლებში სურამელი ებრაელობის დიდი ნაწილი თავის სამშობლოს - ისრაელს დაუბრუნდა.

1886 წელს საქართველოში ჩატარდა საოჯახო აღწერა, შედგა საოჯახო სიები. ამ დროს სურამში დაფიქსირდა 564 კომლი, აქედან 82 კომლი ებრაელი - 312 კაცი და 229 ქალი.

ვფიქრობთ, ინტერესს მოკლებული არ უნდა იყოს, გაგვცნოთ აღნიშნული აღწერის მასალებს, რაც საშუალებას მისცემს, სურამელ ებრაელებს, კიდევ ერთხელ გაისხინონ თავიანთი ფესვები. აღწერის მასალები ინახება საქართველოს ცენტრალურ საისტორიო არქივში. ფრჩხილებში ნაჩვენებია წლოვანება. ნათესაური რიგი აითვლება ოჯახის უფროსიდან.

1886 წელს სურამში ცხოვრობდა ებრაელთა შემდეგი ოჯახები:

1. მათე რახიელის ძე ჯანაშვილი (55); მისი ვაჟიშვილები: დავითი (25), რახიელი (27) არონი(8); მისი მეუღლე ნანემო(40); მისი რძლები: ესტერი(20), ულიძი(18); მისი შვილიშვილი მარიამი(2).
2. ისხაკ რახიელის ძე ჯანაშვილი (58); მისი ვაჟიშვილები: გაბრიელი (26), მეიერი (20); მისი მეუღლე ხანა (40); მისი რძლები ხავა (20), პერა (18); მისი შვილიშვილები: რახელი (3), ლია (1885).
3. ელიშაე მოსეს ძე ჯანაშვილი (70); მისი მეუღლე სარხა (55)
4. აბრაამ დანიელის ძე ჯანაშვილი (60); მისი ვაჟიშვილი ხიპალი (14); მისი მეუღლე მარიამი (40); მისი ქალიშვილები: რახელი (11), მალკა (7), ბატაშუბა (3), რიბნა (2).
5. დანიელ დავითის ძე ჯანაშვილი (45); მისი ვაჟიშვილები: ელიკაზრი (12), ეხანელი (8), ისხაკი (6);

გაყრილია განაჩენის გარეშე მისი ძმა:

6. შალომი (36) მისი მძისშვილი დავითი (13); მისი მეუღლე იოხებეს (35); მისი ქალიშვილები: სარა (16), კამხის (1)
7. იოსებ დავითის ძე თურნიაშვილი (48); მისი ვაჟიშვილები: ელიშაქი (9), ხაიმი (1); მისი მეუღლე მარიამი (30); მისი ქალიშვილი ხანა (10)
8. მოსაკა (ლისიმო?) დანიელს ძე თურნიაშვილი (70); მისი მეუღლე მალკა (35) მისი ქალიშვილები: ნონა (4), ხანა (3), სიმხა (1885)
9. მორდეს დავითს ძე თურნიაშვილი (40); მისი ვაჟიშვილები: ბითაშინი (8), მოშე (5), შალომი (2); მისი მეუღლე იოხებესი (35)
10. აბრაამ შაშუილის ძე მანაშეროვი (48); მისი ვაჟიშვილები: მანაშე (17), ისხაკი (9) მისი მეუღლე სიპორა (30); მისი ქალიშვილები: რებორა (6), რიბკო (4), კეშია (1885)
11. რაფიელ აბრაამის ძე გაგულაშვილი (70); მისი სიძე ერო რაფაელის ძე (36); მისი ვაჟიშვილები: აბრაამი (12), ისხაკი (10), მოშე (8); მისი მეუღლე რახელი (45) სიძის მეუღლე ესთერი (35).
12. იაკობ აბრაამის ძე ჯანაშვილი (70); მისი ვაჟიშვილი აბრაამი (35); მისი შვილიშვილები: იოსები (8), დავითი (7); მისი მეუღლე ესთერი (50); მისი ქალიშვილები: ხავა (12), რახიელი (9); მისი რძალი მარო (35); მისი შვილიშვილი მალკა (2).
13. შალომ გაბრიელის ძე ჯანაშვილი (30); მისი ძმები: ხაიმი (14), იუდა (2); მისი მძისშვილი (1); მისი მეუღლე ლია (25); მისი რძალი ლია (18); მისი დედა სიმხა (50)
14. მოსე აბრაამის ძე ჯანაშვილი (60); მისი ვაჟიშვილები: იერონი (4), იოსები (1); მისი მეუღლე ხანა (35); მისი ქალიშვილები: ესთერი (9) ნანელი (6), ზილპა (3)
15. შალომ იოსების ძე ფინხაძე (50); მისი ვაჟიშვილი ელია (3);

გაყრილია განაჩენის გარეშე მისი ძმები:

16. მიხეილი (48); მისი მძისშვილი მენახემი (1885)
17. მორდესი (42); მისი მძისშვილები: მეიერი (14), რუბენი (11), შიშკენი (8); მისი მეუღლე თამარა (35); მისი ქალიშვილები: სარა (9), ლებანი (6), ასეთი (1885); მისი რძლები: ხავა (35), რიბკა (30); მისი მძისშვილები: ესთერი (11), რებერა (8), ბატაშენი (1).

18. აბრაამ მანდახოვის ძე ჯანაშვილი (36); მისი ძმა დანიელი (30); მისი ვაჟიშვილი მოშე (1885); მისი მეუღლე ხავა (30); მისი ქალიშვილები: ლია (2), მალკო (1); მისი რძალი მახა (25)
19. ისლაიდი სიმონის ძე მალაღაშვილი (30);
20. მოშე ბინოს ძე მანაშეროვი (60); მისი ვაჟიშვილი აბრაამი (31); მისი რძალი ესთერი (25); მისი შვილიშვილები: ლია (8), მალკო (2)
21. მოშე ბატოს ძე კეშიაშვილი (50); მისი ვაჟიშვილი პილხოზ (8); მისი მეუღლე სოფო (32) მისი ქალიშვილები: რახიელი (5), ზილპი (3)
22. მიხეილ აბრაამის ძე ფინხაძე (27); მისი ძმა ისააკი (18); მისი ვაჟიშვილი არონი (5) გაყრილია განაჩენის გარეშე მისი ბიძაშვილი:
23. მოშე (6); მისი მეუღლე ხანა (18); მისი რძალი ხანა (45); მისი ბიძაშვილი მარო (5)
24. შაშუილ მათეს ძე ფინხაძე (65); მისი ვაჟიშვილები: მოშე რაფაელ (29), გაბრიელი (24); მისი შვილიშვილი დავითი (1885); მისი მეუღლე ესთერი (60); მისი რძლები: მალკო (60), დოდო (16)
25. ბითო მოშეს ძე ფინხაძე (50); მისი ვაჟიშვილები: დანიელი (25), ისხაკი (21), მანაშ (20), ხაენო (14), პილხაზი (3); მისი მეუღლე იოხებეს (48); მისი ქალიშვილები: დებორა (7), რახიელი (5), ზილპი (1); მისი რძლები: მალიკა (22), სიხა (18)
26. შალომ შაშუელის ძე დავარაშვილი (34); მისი ვაჟიშვილები: დავითი (12), შაშუელი (1) გაყრილია განაჩენის გარეშე მისი ძმები:
27. ისხაკი (29)
28. იუშანი (25), მისი მეუღლე მარიამი (30); მისი რძლები: სოფა (26), აბიგაელი (21) მისი მძისშვილები: მალკა (2), ლია (1885), სოფა (4), ხანა (1).
29. ისრაილ მანაშერის ძე ჯანაშვილი (36); მისი ვაჟიშვილი შმახონი (6) გაყრილია განაჩენის გარეშე მისი ძმები:
30. იაკობი (31)
31. იოსები (29), მისი მძისშვილები: ბინო (5), მოსე (1), დავითი (1885); მისი მეუღლე ხანა (35); მისი ქალიშვილები: ესთერი (10), რახელი (3), ზილპო (1); მისი მძისშვილი ხანა (5); მისი რძლები: რიპკო (20), თამარა (27).
32. მოშე არონის ძე მიხაილაშვილი (46);
33. მარდახ ელიშაყის ძე დავარაშვილი (54); მისი ძმა სიმონი (47); მისი ვაჟიშვილები: ისლაიდი (17), იაკობი (13); მისი მძისშვილი ისხაკი (11); მისი მეუღლე მარიამი (35); მისი ქალიშვილები: სიპო(4) რანკო (2); მისი რძალი რახელი (31); მისი მძისშვილი ზილპო (2) მისი დედა ესთერი (65).
34. არონ ელის ძე მიხაილაშვილი (60); მისი ვაჟიშვილები: იოსები (34), ისრაილი (16); მისი ძმა ელო (54); მისი მძისშვილები: შაშუილი (17), ხაიმი (1885); მისი შვილიშვილები: მენახილ (5), შალომი (4); მისი მეუღლე ნინო (50); მისი ქალიშვილი რახელ (15); მისი რძლები: სიმხა (40), სოფო (30); მისი შვილიშვილი ზილპო (2)
35. შალომ იაკობის ძე ჯანაშვილი (29); მისი ძმები: ელო (35), იოსები (22), გაბრიელი (19); მისი ვაჟიშვილები: იაკობი (6), მირდახ (2), ბინო (1885); მისი მძისშვილები: ისხაკი (6), რაფაელი (1885); მისი მეუღლე რინკო (25); მისი რძლები რინკო (24), იოხებეს (20), რინო (15); მისი მძისშვილები: რახილი (4), ესთერი (1885).
36. დავით გაბრიელის ძე ჯინჯიხაშვილი (50); მისი ვაჟიშვილები: იაკობი (11), შალომი (7), ეფრაიმი (5), აბრაამი (3); მისი მეუღლე სილხა (40); მისი ქალიშვილები: რინკო (10), რახელი (11)
37. არონ გაბრიელის ძე ჯინჯიხაშვილი (55); მისი ვაჟიშვილები: მეიერი (25), იუშანი (21), იოსები (19); მისი შვილიშვილი აბრაამი (1); მისი მეუღლე მარიამი (45); მისი ქალიშვილი სინორა (12); მისი რძლები: აბიგაელ (25), სერა (18), ხავა (17); მისი შვილიშვილები: ესთერი (25), ხავა (8).
38. ისრაილ რონის ძე კოკიაშვილი (60); მისი ვაჟიშვილები: შაშუელი (34), იაკობი (27) მისი შვილიშვილები: ისხაკი (3), მარდახ (1885), იუშან (1885); მისი მეუღლე ნაკეშა (45) მისი რძლები: კონია (28), ლია (22); მისი შვილიშვილები: ესთერი (9), რახილი (6), ხანა (4), ნონა (3), მალკა (32)
39. დანიელ ბინოს ძე მანაშეროვი (32); მისი ვაჟიშვილები: არონი (13), ძინიამან (4), მენახე (1) გაყრილია განაჩენის გარეშე მისი ძმები:
40. რაფაილი (30), შიშხონი (27), ისხაკი (24); მისი მძისშვილები: ბინიამინი (4), მარდახი (4), დავითი (2), ისახორი (1); მისი მეუღლე თამარა (32); მისი ქალიშვილები: სარა (6), რახელი (4); მისი რძლები: თამარა (25), თამარა (25), სოფა (20), მარიამი (20); მისი მძისშვილები: ესთერი (12), ნიკიშ (4), სოფო (4), აბგაელ (3), ხანო (1); მისი დედა თინათინი (70) (გადასულა საცხოვრებლად სოფ. ქარელში);
41. შაშუილ ბატონის ძე კოკიაშვილი (35); მისი ვაჟიშვილები: გაბრიელი (7), ისხაკი (4), შმაკონი (2); მისი მძისშვილები: აბრაამი (15), მარდახ (5); მისი მეუღლე რანკო (25); მისი ქალიშვილი მალკო (1); მისი მძისშვილი ესთერი (9); მისი დედა სარხა (70);
42. არონ არონის ძე გაგულაშვილი (60); მისი ვაჟიშვილი დავითი (24); მისი შვილიშვილი აბრაამი (1); მისი მეუღლე ლია (40); მისი ქალიშვილები: ხორა (13), ესთერი (10), სარხა (5) მისი რძალი აბიგაელი (22).
43. ისრაილ გაბრიელის ძე ჯინჯიხაშვილი (50); მისი ვაჟიშვილები მინაშე (32), მიხეილი (13) გაბრიელი (6); მისი შვილიშვილი იაკობი (1885); მისი მეუღლე სიმხა (45); მისი ქალიშვილი რახელი (3); მისი რძალი რახელი (18)
44. მარდახ აბრაამის ძე ჯანაშვილი (32) გაყრილია განაჩენის გარეშე მისი ძმები:
45. შაშუელი (39).
46. იოსები (34), შაბათა (32); მისი ვაჟიშვილები: დავითი (5), ელია (1); მისი მძისშვილები: მათე (10), არონი (6), მიხეილი (3), ისრაილი (5), იაკობი (1885); მისი მეუღლე თამარა (35) მისი ქალიშვილები: სიპორა (12), ესთერი (7), მალკა (4); მისი რძლები: თამარა (35), მარიამი (32), მარიამი (30); მისი მძისშვილები: ზაღპა (2), ხანა (4), დოდო (1); მისი დედა სარხა (70)
47. დანიელი აბრაამის ძე ჯანაშვილი (27); მისი ძმა დავითი (25); მისი ვაჟიშვილი ისრაილი (6); მისი მძისშვილები ეოხიმეს (1885); მისი მეუღლე თამარა (50); მისი ქალიშვილები: მალკა (4), ნიკაშა (1); მისი რძალი მაკო (22); მისი დედინაცვალი რახიელი (65).
48. ისხაკ შალომის ძე ჯანაშვილი (74); მისი ვაჟიშვილები: რაფაილ (34), ელშაკ (22), არონი (34); მისი შვილიშვილები: შალომი (14), გაბრიელი (10), პილხოზი (3), ისრაილი (3), ბესალელი (1), მოშე (2); მისი შვილიშვილები: ესთერი (8), მალკო (4); მისი რძლები: ესთერი (30), ლია (25), იოხებეს (24); მისი მეუღლე სორხა (50)
49. იოსებ შალომის ძე ალელიშვილი (22); მისი ვაჟიშვილები: რაფაილი (22), ისრაილი (17) მისი ძმები: იაკობი (36), შალომი (34) პილხაზი (28); მისი ბიძაშვილები: მიხეილი (27), მოშე (22) მისი მძისშვილები: არონი (10), მარდახა (4), აბრაამი (1886); მისი მეუღლე მარიამი (32) მისი ქალიშვილები: სორხა (11), ზილპა (7) კადა (2), იოხებესი (1885), მისი რძლები: ლია (31), ესთერი (25), რახელი (20), თინათინი (18), ესთერი (15), ხანა (16); მისი მძისშვილები: ხავა (6), მარიამი (2) ნანელი (8); მისი დედა ხანა (70).
50. იოსებ აბრაამის ძე გაგულაშვილი; (42); მისი ვაჟიშვილები: აბრაამი (14), შამხოტი (2); მისი მეუღლე სიპორა (35); მისი ქალიშვილები: სიმხა (14), სორხა (8), რახილი (1885)
51. დანიელი დავითის ძე კოკიაშვილი; (39); მისი ძმა აბრაამი (34); მისი ვაჟიშვილები: დავითი (6) მოშე (ხაიმი) (4); მისი მძისშვილები: მორდესი (4), არონი (3); მისი მეუღლე ესთერი (35); მისი ქალიშვილები: სორხა (2), რახიელი (1); მისი რძალი სორხა (27); მისი მძისშვილი რახიელი (1); მისი დედა იოხებეს (70).
52. იოსებ ბინას ძე მანაშეროვი (54); მისი ვაჟიშვილები: დავითი (28), მეიერი (24) , მანაშე (17) მისი შვილიშვილები: ისრაილი (7), რახამი (2) ბინო (1885); მისი მეუღლე რახიელი (40); მისი რძლები: რანკო (30), ესთერი (24); მისი შვილიშვილი სორხა (1885)
53. პილხაზ ისაკის ძე თორინაშვილი (31); მისი ვაჟიშვილები: მენაშე (2), იოსები (1886); მისი ძმა მიხეილი (15); მისი მეუღლე მარიამი (20); მისი დედა თინათინი (50)
54. მოშე გაბრიელის ძე ჯინჯიხაშვილი (60); მისი ვაჟიშვილები: მარდახ (30), აბრაამი (26), ისაკი (12), დავითი (8); მისი შვილიშვილი იოსები (5); მისი მეუღლე რახილი (45); მისი ქალიშვილი მალკა(2); მისი შვილიშვილი ლია (4); მისი რძლები: მარიამი (27), ნიკეში (18)

რამაზ ხარშილაძის სახელობის ტურნირი

12-13 მარტს, ხაშურის სასპორტო სკოლის დარბაზში ჩატარდა მონრეალის ოლიმპიური თამაშების პრიზიორის, ევროპისა და ყოფილი საბჭოთა კავშირის მრავალგზის ჩემპიონის, სპორტის დამსახურებული

ორგანიზებული, მუნიციპალიტეტის გამგეობის კულტურისა და სპორტის სამსახურისა და სასპორტო სკოლის დირექციის მიერ ყველაფერი გაკეთდა, რომ პატარა სპორტსმენებს სტუმრებს კომფორტულ გარემოში ეგრძნოთ თავი. მათაც არ გააწბილეს მრავალრიცხოვანი გულშემატკივარი და ულამაზესი

იღეთებით დაამახსოვრეს ყველას თავი. დარწმუნებული ვართ ბევრი პატარა მოჭიდავე ხვალ საქართველოს სახელს დაიცავს უმნიშვნელოვანეს ტურნირზე და არც ისაა გამორიცხული ამ პატარებს შორის მომავალი ოლიმპიური, მსოფ-

ლით თუ ევროპის ჩემპიონებიც იყვნენ. ჩვენი მუნიციპალიტეტდან ჩემპიონობა მოიპოვეს და საპრიზო ადგილზე გავიდნენ: 2003-2004 წლებში დაბადებულებს

უდოში. ტურნირში, გარდა ადგილობრივი სპორტსმენებისა, მონაწილეობა მიიღო საქართველოს სხვადასხვა რეგიონის 250-მდე სპორტსმენმა. აღნიშნული ტურნირი ტრადიციულია და იგი მომავალი თაობის დაოსტატების გზაზე მართლაც მნიშვნელოვან ფუნქციას ასრულებს. თუ ამას დაემატებოდა, რომ ლეგენდარული მოჭიდავის დარიგებები, შენიშვნები ერთგვარი მასტერკლასიცაა პატარა მოჭიდავეებისათვის, მაშინ, ამ ტურნირის ფუნქცია კიდევ უფრო იზრდება. ტურნირი შესანიშნავად იყო

შორის როინ გელაშვილი (II ადგილი, 38კგ), ნიკა გოგალაძე (II ადგილი, 42კგ), გიგი ბეჟანიშვილი (III ადგილი, 38კგ), გიორგი ნოზაძე (III ადგილი, 32კგ). 2005-2006 წლებში დაბადებულებს შორის კი ორი ჩემპიონი გვეყავს – თემურ სულაბერიძე (26კგ) და დანიელ თურმანიძე (29კგ), ვერცხლის და ბრინჯაოს მედლები კი შესაბამისად გიორგი მჭედლიძემ (29კგ) და დავით გოგალაძემ (23 კგ) მოიპოვეს.

გ. ნოზაძე

სურამის IV საჯარო სკოლაში განახლებული სასპორტო დარბაზი ამოქმედდა

სახელმწიფოს მხრიდან დიდი ყურადღება ეთმობა საგანმანათლებლო სისტემას, რაშიც სკოლების კეთილმოწყობაც იგულისხმევა. ზოგიერთი სკოლა თავიდან აშენდა, ზოგის რეაბილიტაცია განხორციელდა, ხოლო ზოგ სკოლას საჭიროების მიხედვით გაურემონტდა სასპორტო დარბაზები. სურამის IV საჯარო სკოლაში დასრულდა სასპორტო დარბაზის სარემონტო სამუშაოები

და ამ დღეებში იგი საზეიმოდ გაიხსნა. ლენტის გაჭრის პატივი სკოლის დირექტორს, ალექსანდრე ლომიძეს ერგო. დღეიდან მოსწავლეებს შეეძლებათ, გონებრივ აქტივობებს, განახლებულ დარბაზში ფიზიკურიც შეუთავსონ და ჩვენს ქვეყანას განათლებული და ჯანმრთელი თაობით დაამახსოვრონ თავი.

ბავშვები ამერიკულ ლიტერატურას ეცნობიან

ხაშურის ბავშვთა და მოზარდთა შემოქმედებითი განვითარების ცენტრში ამერიკული ლიტერატურის მიმოხილვა მოეწყო, რადგან მნიშვნელოვანია, რომ ბავშვები ქართველი მწერლების გარდა, მსოფლიო ლიტერატურის კლასიკოსებსაც იცნობდნენ. პედაგოგმა ნინო დოფიქემ მოწვეულ სტუმრებთან და ლიტერატურის მოყვარულ ბავშვებთან ერთად, ამერიკელი მწერლის, მარკ ტვენის ცნობილი ნაწარმოების "ტომ სოიერის" შესახებ ისაუბრეს. განიხილეს ნაწარმოების შინაარსი, მხატვრული მხარე და იდეა. ბავშვები მაქსიმალურად იყვნენ ჩართულნი. მომავალში სხვა ავტორების ნაწარმოების განხილვა დაიგეგმა.

პარკი ზაფხულისათვის ემზადება

ე.წ. „სასეირნო პარკი“ ქალაქის ყველაზე მყუდრო, მშვიდი და ბავშვებისათვის საყვარელი ადგილი, რომელიც ტაბიძის ქუჩაზე მდებარეობს, გაზაფხულისათვის ემზადება. მიმდინარეობს ხეების შეთეთრება, დარგვა, ტერიტორიის დასუფთავება, მწვანე საფარის განახლება, რათა უფრო მყუდრო და ლამაზი გარემო შეექმნას ხაშურის მოსახლეობას და მის სტუმრებს. აღნიშნულ სამუშაოებს მუნიციპალიტეტის დახმარებით ა(ა)იპ „სავანე“ ახორციელებს. რომელიც მთლიანად ხაშურის კეთილმოწყობაზე ზრუნავს. სამუშაოები რამდენიმე დღე გაგრძელდება და ქალაქის ბაღი მზად იქნება მასპინძლობისათვის.

მნიშვნელოვანი ხელნაწერის ისტორია

17 მარტს, ხაშურის მუნიციპალიტეტის მუზეუმში, ფილოლოგიის მეციერებათა დოქტორმა, პროფესორმა ლიტერატურათმცოდნე მურად მთვარელიძემ ჩაატარა ლექცია, რომელიც მუზეუმში დაცულ ერთ-ერთ ხელნაწერს ეხებოდა. ხელნაწერს ძალიან საინტერესო ისტორია აქვს, იგი სარდიონ და მაკინე ამირეჯიბების ოჯახს ეკუთვნოდა, რომელიც მეცხრამეტე საუკუნის დასასრულს და მეოცე საუკუნის დასაწყისში მნიშვნელოვანი კულტურული კერა იყო. ოჯახი ქართლში, ქარელთან ახლოს, სოფელ სალოლაშენში ცხოვრობდა და იქ თავს იყრიდა იმ დროინდელი მოწინავე საზოგადოება, როგორებიც იყვნენ ილია ჭავჭავაძე, აკაკი წერეთელი და სხვა გამორჩენილი საზოგადო მოღვაწეები. ოჯახის დიასახლისი მაკინე ამირეჯიბი ლიტერატურაზე შეყვარებული ადამიანი იყო, თავისი ხელით წერდა დღიურს და შეჰქონდა ის ლექსები, რომლებზეც შემდეგ სიმღერებს აუღერებდა. მაკინე ამირეჯიბის ხელნაწერები თავისი მნიშვნელობით ხაშურის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის ერთ-ერთი ძვირფასი ექსპონატია.

ა(ა)იპ ხაშურის მუნიციპალიტეტის გაზეთი „ხაშურის მოამბე“. დირექტორი გიორგი გოგალაძე, მისამართი: ხაშური, ტაბიძის ქუჩა №2. ტელეფონი: 24 30 27.

E-mail Khashurismoambe2015@gmail.com მიმღების დასახელება: ხაზინის ერთიანი ანგარიში, საიდენტიფიკაციო კოდი 443860984, სახელმწიფო ხაზინა TRESGE22, სახაზინო კოდი: 749547499.

ბ-ით მონიშნული სტატია იბეჭდება დაკვეთით გაზეთი იბეჭდება თბილისში. რედაქტორი რობერტ სუხიაშვილი.

საქართველოს გაგაცნობის

საქართველოს გაგაცნობის

საქართველოს გაგაცნობის

D ბევრმა, შესაძლოა, არც კი იცის, რომ ქალაქის ცენტრში, რუსთაველის ქუჩაზე, №22-ში, უკვე 4 წელია ფუნქციონირებს „კულინარი 2012“, რომელშიც ადგილზე დამზადებულ 30

დასახელების პროდუქციას შემოგთავაზებენ.

ჯერ კიდევ გარედან იქცევს ყურადღებას ეს ნათელი, სუფთა, კოპწია შენობა, რომელიც ქალაქის საავადმყოფოს ცენტრალური შესასვლელის დასაწყისში, ხელმარცხნივ მდებარეობს. შესვლისთანავე გაგაოცებთ აქ შექმნილი სისუფთავე, სიმყუდროვე, სიმშვიდე, მაქსიმალური კომფორტი და, რაც მთავარია, აქაური ნამზადის გემო, მრავალფეროვნება და ხარისხი.

არც ისე ვართ განებივრებული ისეთი ადგილებით, სადაც ყოველდღიურობით გადაღლილნი სულის სიმყუდროვეს ვიპოვით, სადაც თბილად

მიგვიღებენ, გაგვიღიმებენ, მოგვემსახურებიან, სადაც მიმზიდველ, მშვიდ, მყუდრო, სუფთა გარემოში დაივანებთ დამაშვრალნი. დანაყრდებით, გახალისდებით, სტუმარსაც მიიყვანთ, გაუმასპინძლებით, დაბოლოს, დიდად კმაყოფილი დარჩებით.

სწორედ ასეთი გარემოა აქ და მიუხედავად იმისა, რომ იგი ქალაქის ყველაზე ხალხმრავალ ადგილას მდებარეობს, სადაც მთელი ხაშურის მაჯისცემა იგრძნობა, აქაური სიმშვიდე და სიწყნარე იდეალური დასვენების საშუალებას იძლევა. აქ მართლაც სიამოვნებით წაიყვან სტუმარს, როცა ყველაზე მეტად გინდა, გამოიჩინო თავი სტუმართმოყვარეობითა და მასპინძლობით.

კომპანია მთლიანად აღჭურვილია ცნობილი იტალიური ბრენდის დანადგარებით. აქ დასაქმებულია 10 ადამიანი. მომუშავე პერსონალს პროფესიების მიხედვით გავლილი აქვთ სტაჟირება.

პროდუქციის მომზადებაში იყენებენ უმაღლესი ხარისხის ინგრედიენტებს. მომხმარებელს უფლება აქვს, თვითონ იხილოს, დაესწროს, თუ როგორ მზადდება პროდუქცია შენობის ქვედა სართულზე. ყველაფერი ყოველთვის უმაღლესი ხარისხისაა, ამიტომაც აირჩია კომპანიამ სლოგანი „ყოველთვის გემრიელია“, რომელიც 100%-ით ამართლებს მისი საქმიანობის შედეგს. მომხმარებელმა იცის, რომ ყოველდღიურად ხდება კომპანიის საკუთრებაში არსებული ინვენტარის გარეცხვა, გასუფთავება, სტერილიზაცია. სწორედ ამიტომ „კულინარი 2012“-ის ხშირი სტუმრები არიან როგორც ქ. ხაშურის მოქალაქეები ასევე ჩვენი ქალაქის სტუმრები საქართველოს სხვადასხვა კუთხიდან, მათ შორის ბევრი ცნობილი სახე.

საბჭოთა ჯავშირის 7 საოცრება:

1. ყველას ჰქონდა სამუშაო ადგილი
2. მიუხედავად იმისა, რომ ყველას ჰქონდა სამუშაო ადგილი არავინ არ მუშაობდა
3. მიუხედავად იმისა, რომ არავინ არ მუშაობდა გეგმა 100% სრულდებოდა
4. მიუხედავად იმისა, რომ გეგმა 100% სრულდებოდა, მაღაზიებში მაინც არაფერი არ იყო
5. მიუხედავად იმისა, რომ მაღაზიებში არაფერი არ იყო მაინც ყველას ყველაფერი ჰქონდა
6. მიუხედავად იმისა, რომ ყველას ყველაფერი ჰქონდა მაინც იპარავდნენ
7. მიუხედავად იმისა, რომ ყველაფერს იპარავდნენ მაინც ყველას ყველაფერი ყოფნიდა.

ა(ა)იპ ხაშურის მუნიციპალიტეტის გაზეთი „ხაშურის მოამბე“. დირექტორი გიორგი გოგალაძე,
მისამართი: ხაშური, ტაბიძის ქუჩა №2. ტელეფონი: 24 30 27.

E-mail Khashurismoambe 2015@gmail.com საბანკო რეკვიზიტები: სს „ლიბერთი ბანკის“ ხაშურის ფილიალი, საიდენტი-
ფიკაციო კოდი 443860984, ბანკის კოდი LBRTGE22, ანგარიში GE80LB0115114434590001.

შ-ით მონიშნული სტატია იბეჭდება დაკვეთით გაზეთი იბეჭდება თბილისში. რედაქტორი რობერტ სუხიაშვილი.